

ut att med den största hushållning åtgår 200. mark dagligen, hvarföre med, de begärde 2 000 mark, de arbetssökande kunna sysselsättas och födas 10. dagar längre, och ifall antalet nedgår ännu längre tid. Fattigdomen i dessa trakter är stor.

Din tillgifne vän och tjänare
H. Molander

Mustiala d. 28. Juni 1867.

P. S. Ett skyndsamt svar på hemställan vore nödige på det att förstärkning af födoämnen må kunna i tid anskaffas.

10

710 R. I. ÖRN – J. V. SNELLMAN 3.VII 1867
HUB, JVS handskriftssamling

Wälborne Herr Senator!

Grefve Adlerberg, som för tillfället vistas i Gatschino, uppdrog åt mig att till Herr Senatorn framföra hans tacksägelse för Herr Senatorns skrivelse och för relationen angående utsigterna för jernvägen. Derjemte bad Grefven Herr Senatorn hafva godheten att hos Baron Nordenstam anhålla om påskyndande af Ständernas svar på propositionerna rörande bränvinsbränningen och jernvägen.

20

Ännu har Grefven icke haft någon formlig föredragning hos Hans Majestät Kejsaren, men hoppas snart få tillfälle till sådan, och då skall ock frågan om 800. mark extra-pension, åt Statsrådinnan Björkman afgöras. Föredragningslistan derom, godkänd af Grefven, ligger redan färdig.

Bedröfligt är det med Uleåborgs Län, men om det öfriga landet får ett drägligt år och om någon större afverkning i krono skogarna der-uppe kunde fås i gång, så wore det måhända ännu möjligt att draga befolkningen i sagde län fram öfver nästa winter. Eljest wete vår Herre hvad denna skall företaga.

30

Med wördnad och sann högaktning har jag äran förblifva
Wälborne Herr Senatorns

allerödmjukaste
tjänare
Robert Örn

S:t Petersburg den 3. Juli 1867.

40

711 G. VON ALFTHAN – J. V. SNELLMAN 13.VII
1867
HUB, JVS handskriftssamling

Wälborne Herr Senator.

Återkommen ifrån min inspektionsresa till Kajana härad, förefann jag till min stora fögnad Kejsrerliga Senatens bifall till min hemställan angående ett möte af förtroendemän ifrån kommunerna i länet. Om fordringarne ifrån början icke ställes för högt, så vågar jag hoppas, att detta möte icke kommer att blifva fruktlöst; man får icke förglömma, att vi hafva att göra med en mycket okunnig och delvis till och med rå

50

befolkning (Kajana, Pudasjärvi), hos hvilken lättja och håglöshet gå hand i hand med ytterst få behofver och att okunnighet är en sak, som icke i brådkastet låter afhjelpa sig. Så snart jag återkommer ifrån Pudasjärvi, dit jag måste begifva mig på några dagar för att avsluta Rotejemkningarne i Uleå härad, så skall jag taga i med uppgörandet utaf förslag till ifrågavarande möte, hvilket det i alla händelser torde vara bäst att uppskjuta till en tidpunkt då den blifvande skördens beskaffenhet blir närmare känd.

10 Uti Kajana härad ser det ganska bedröfligt ut: för tjäran betalas endast 9 mark pro tunna och sålunda behöfvas 4 tunnor utaf denna vara för att erhålla en matta mjöl; 1862 byttes tunna för tunna – vidare förklaring behöfves knappast och de många afskalade tallstammarne, som man får se vid landsvägen då man färdas, bespara en mödan att titta in i stugorna för att se värdinnorna sigta barkmjölet i degtråget. Kornutsädesbristen har derstädes dock, tack vare sistlidet års goda skörd uti denna landsort, varit mindre kännbar än i södra delen af länet och äfven kreatur hafva endast undantagsvis störtat. Deremot äro rågbroddarne öfverallt mycket dåliga och jag befarar, att ända till 20 halfva afkastningen går förlorad. Rågutsäde finnes endast obetydligt – kanske hos en tredjedel af befolkningen, kanske icke ens så mycket, men Kajana häradsboer både måste och kunna anskaffa något sjelfva. 600 à 800 tunnor utsädesråg anser jag dock Kronan böra erbjuda dem, isynnerhet som nysäden *icke* förmodas mogna nog tidigt för att kunna användas uti en landsort, der rågsådden helst verkställles i de första dagarne af Augusti månad.

Denna omständighet och Fin(ans) Expeditionens bref af den 29 Juni, angående anmälanden om årsvextens utveckling m. m, föranleda mig att ödmjukast anhålla om skyndsam åtgärd angående anskaffande af rågutsäde, åtminstone för Kajana härad. Detta kunde ske:

30 1:mo Genom anvisning till Kuopio och Idensalmi magasin, om rågförråder tjenliga till utsäde der förefinnas (passar för Paldamo och Sotkamo Socknar). äfven för Piippola, Kärämäki, Pyhäjärvi.

2:do Genom skyndsamt *hitsändande* af heldst några hundra tunnor, för Hyrynsalmi och Suomussalmi; slutligen

3:io Genom uppköp hos köpmännen i Kajana stad, hvilka hafva upplag af god Kiuruvesi och Idensalmi råg (för Kuhmoniemi, som är aflägsnast).

40 Uti Uleåborg äro spannmålsförråderne för ögonblicket så slut, att jag varit tvungen att sälja några tiotal tunnor utaf det dåliga Åbokornet ifrå kronomagasinet; den första mjöllasten som ankom tog slut i en handvändning,

Jag hinner före min afresa omöjligt officiellt hemställa härom och vågar icke heller försumma en postdag, hvarför jag denna gång endast får åberopa min officiella anmälan af den 22 Juni angående behof af rågutsäde för länet.

Midsommartiden hade vi 5 varma dygn, derefter 14 dagars kyligare väderlek och till och med några frostnätter, som dock icke gjort annan skada, än fördröjt vextligheten och möjligtvis angripit något svagare Kornfält – nu åter, sedan några dagar, efter ett uppriskande regn, 50 herrlig sommarvärme.

Den solidariska ansvarigheten har börjat visa skadliga verkningar, emedan flere välmående hemmansbönder dyrt fått plikta för sina borges-förbindelser. Nya lån, om behöfliga, utgifvas derföre heldst emot annan säkerhet.

Enligt anmälan af Kommunalstyrelsen i Muhos församling torde 90 hemmansegare derstädes antingen hafva eller kunna förskaffa sig rågutsäde hvaremot 152 sakna alla medel härtill.

Fortfar denna väderlek, så blommar rågen kanske i nästa vecka.

Med utmärktaste högaktning och tillgifvenhet har jag äran teckna mig

Välborne Herr Senatskanslens
Ödmjukaste tjänare
G. v. Alfthan

Uleåborg den 13 Juli 1867.

10

712 G. VON ALFTHAN – J. V. SNELLMAN 25.VII 1867

HUB, JVS handskriftssamling

Senator Snellman.
Helsingfors

20

Kornskörden obetydligt börjad. Rågskörden börjas nästa vecka allt på torra åkrar. Å lågländta och af regn nedtryckta sädesväxter, såsom isynnerhet på flertalet rågåkrar, dröjer mognaden ändatill par veckor. Ingen frost ännu. Väderleken temmeligen mild, åskregnig.

Guvernörsembetet.

713 J. V. SNELLMAN – K. J. JÄGERHORN 27.VII 1867

HUB, Diverse brev

30

Förbindligast får jag tacka för vidtagna åtgärder äfvensom för kurirens afsändande, emedan det dock är en tröst i oron att få veta, huru affärerna stå.

Hvad utsädet till Uleåborg angår, lärer tyvärr Guvernören behöfva det för Kajana härad. Men då omöjligt blir att blotta Kuopio, kan det ej hjälpas utan måste han i stället få 1 000 tunnor från Wasa till Uleåborg.

40

N. B. Vid närmare genomläsande af Herr Referendariesekreterarens bref, förefaller det mig, som om 1 000 tunnor från Kuopio vore = med redan beviljade 1 000 från Idensalmi, och alltså svar att vänta i öfverensstämmelse med, hvad ske kan.

I hvarje händelse beder jag telegrafera till Guvernören i Wasa att sända till Uleåborgs län ifrågasvarande tusen – enkigt bilagda förslag. Derjemte till Uleåborgs Guvernör,

I Tisdag senast kommer jag till staden och väntar hafva föredragningsakterna hemma hos mig. Haf godheten tillse, om icke något brådskande lemnats beroende till talrikare plenum, som möjligen i Onsdag eller Thursdag kunde fås tillsamman.

50

Här menar man, att vädret ännu icke fördröjt vextligheten och rågmognaden, emedan dock varmt och kornen ännu vexe, icke böra hårdna. Några dagars het sol efter 8 dagar anses gifva utsäde. Kornet går redan i ax. Oaktadt mest mulen himmel, har ej regnat att tala om,